

PREGĂTIREA VIITORULUI ECONOMIST CONTABIL ÎN CONDIȚII DE PANDEMIE

APOSTOL Ciprian

Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

E-mail: ciprian.apostol@uaic.ro

Abstract. *Accounting has always been an interesting topic and aspects of accounting education are encountered in more and more studies. Covid-19 virus has changed the educational system for training future accountants. The objective of the research is to identify the main socio-economic changes that have occurred internationally, but especially nationally, with the emergence and spread of Covid-19 and highlight their impact on the professional training of the future accounting economist. The research results aim to highlight the impact of the current Covid-19 pandemic on the economic university education system, in general, with references to the accounting field.*

Keywords: contabil, învățământ superior, pandemie, Covid-19, România

JEL Classifications: M41

Introducere

Contabilitatea a apărut cu mii de ani în urmă și s-a dezvoltat treptat, pornind de la perioada antică și medievală și ajungând la perioada contemporană [4], iar pe parcursul evoluției sale, a cunoscut modificări profunde. Astfel, de la contabilitatea rudimentară a culturii egiptene, bazată pe un sistem contabil simplu, s-a ajuns la contabilitatea avansată, computerizată, care vine cu o serie de modificări însemnate (viteza procesării, corectitudinea prelucrării datelor, prezentarea diferitelor rapoarte solicitate etc.) [3], menite să ușureze și să eficientizeze munca profesionistului contabil. În aceste condiții și procesul de formare a viitorului economist contabil a cunoscut multiple reforme, care au condus la perfecționarea metodelor și tehnicilor de predare, care au trebuit să fie adaptate specificului fiecărei perioade.

Evoluția contabilității în România se caracterizează prin parcurgerea mai multor etape, capitalismul fiind ultima, în care procesele de normalizare, armonizare, convergență și conformitate au condus la o amplă transformare a acesteia, menită să o adapteze cerințelor impuse de Noua Economie.

În ceea ce privește sistemul educațional de formare a viitorului economist contabil din România, cu referire directă la învățământul superior după anul 1989, se poate afirma că și acesta se caracterizează prin multiple procese de reformă, scopul declarat fiind cel al dezvoltării. În realitate, schimbarea legii educației de peste 60 de ori în ultimii aproximativ treizeci de ani și alocarea unui procent foarte mic din Produsul Intern Brut (PIB) pentru educație (cuprins între 2 și 4%) a situat mereu România în urma țărilor dezvoltate în clasamentele privind calitatea învățământului. Mai mult, în Raportul Comisiei Prezidențiale pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării ROMÂNIA EDUCAȚIEI, ROMÂNIA CERCETĂRII, elaborat în anul 2007, sunt prezentate patru mari probleme ale sistemului de învățământ românesc, și anume: ineficient, nerelevant, inechitabil și de slabă calitate. La toate aceste aspecte prezentate se adaugă și opinia unor autori, care susțin că în viitor profesia contabilă va dispărea, locul omului urmând a fi preluată de computer. Iar ca acest „tablou” să fie complet, a apărut și pandemia generată de Covid-19, care a generat profunde modificări în viața socială și economică în întreaga lume, inclusiv în domeniul pregătirii viitorului economist contabil. Deoarece în domeniul contabilității profesează atât persoane cu studii medii, cât și persoane cu studii superioare, vom face o delimitare a acestora, astfel: persoanele cu studii medii vor fi numite contabili, iar cele cu studii superioare – economiști-contabili. Așa cum am specificat și în titlu, în acest studiu avem în vedere pregătirea viitorilor economiști-contabili, iar pentru acest lucru s-au folosit o serie de

informații din cadrul Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, prima Universitate modernă a României.

Conținut de bază

Începând cu decembrie 2019, odată cu apariția noului coronavirus Covid-19 în Wuhan, China, viața din întreaga lume avea să cunoască profunde și foarte rapide schimbări. Cu o viteză de răspândire foarte mare și cu multiple mutații, acest virus afectează viața economică și socială de pe întreg globul. Fiind nou, specialiștii și organisme internaționale se confruntă cu numeroase necunoscute și duc o luptă contra cronometru pentru a găsi cele mai bune soluții necesare bunei gestionări a noii pandemii. Dacă în *domeniul medicinei* efortul este orientat spre investiții în echipamente necesare pentru tratarea cât mai eficientă a pacienților infectați și în activități de cercetare, care au ca scop vaccinarea populației în masă pentru a se încetini răspândirea acestui virus, în *domeniul economic* se caută soluții care să prevină un blocaj de nivel mondial, care să conducă la o nouă criză economico-financiară. Pentru a observa gravitatea răspândirii acestui nou coronavirus, în figura 1 este prezentată evoluția spectaculoasă a infectării populației la nivel mondial.

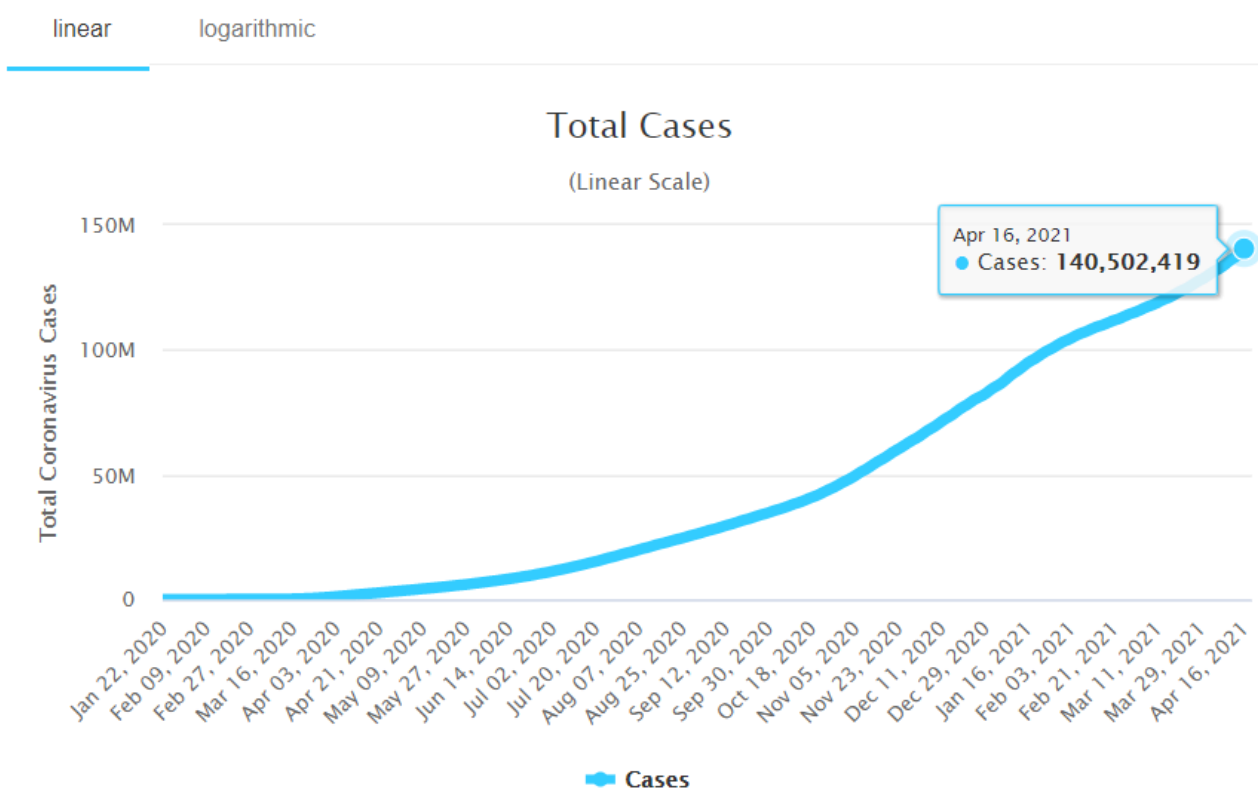

Figura 1. Număr total de cazuri de infectări cu Covid-19 la nivel mondial până la data de 16.04.2021

Sursa: <https://www.worldometers.info/coronavirus/worldwide-graphs/#total-cases>, accesată la data de 16.04.2021

Și în România numărul de cazuri de Covid-19 este foarte mare. Cu un număr de 1.023.565 de persoane infectate la data de 16.04.2021, conform figurii 2, ocupa locul 24 în lume.

După cum era de așteptat, mulți autori, dar și organisme specializate sau instituții, atât naționale (ministere, instituții de statistică și prognoză etc.), cât și internaționale (Organizația Mondială a Sănătății, Fondul Mondial Internațional, Banca Mondială, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică etc.) sunt preocupate de acest nou subiect și realizează studii în care sunt prezentate statistici, măsuri adoptate, dar și impactul acestei pandemii în diferite domenii de activitate și la diferite niveluri. [1]

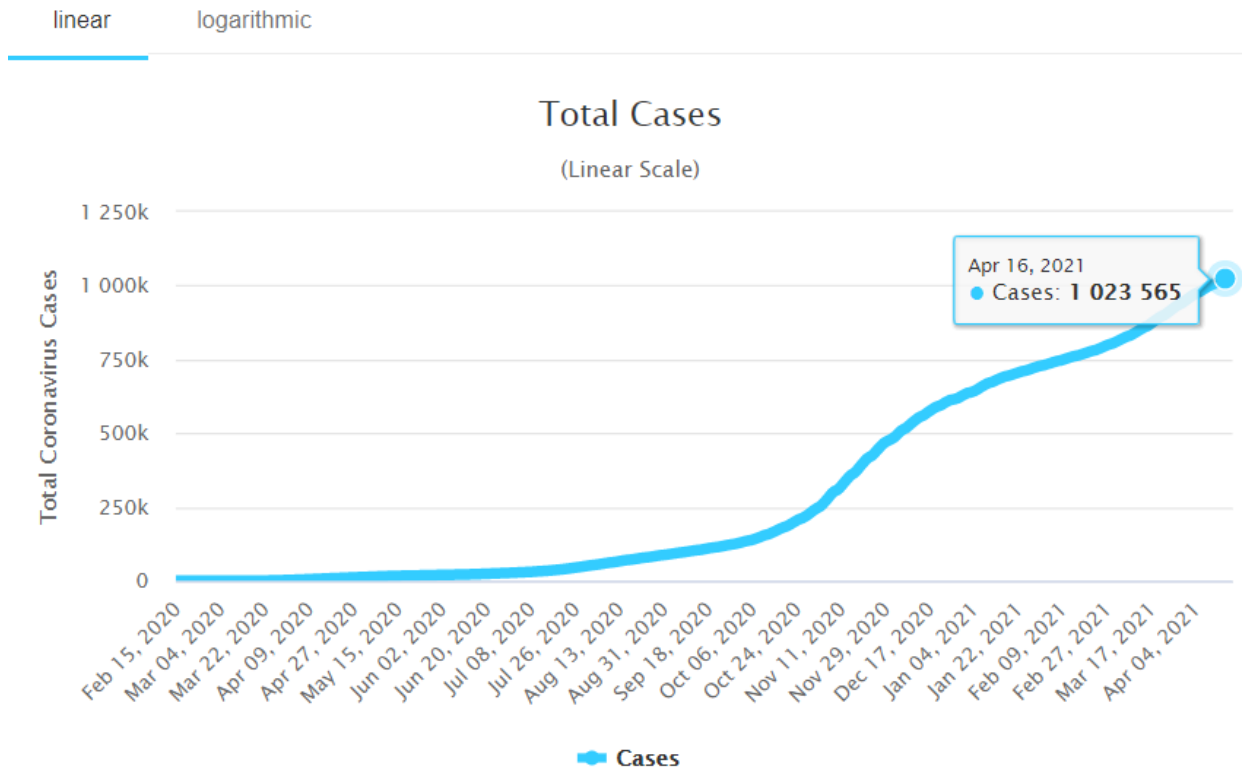

Figura 2. Număr total de cazuri de infectări cu Covid-19 în România până la data de 16.04.2021
Sursa: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/romania/>, accesată la data de 16.04.2021

Pe lângă problemele de natură umană generate de acest coronavirus, știute de toată lumea, unii autori [5] au prezentat principalele probleme cauzate în domeniul economic, cum ar fi:

- întârzieri sau întreruperi tot mai mari în aprovizionare;
- fluctuații semnificative ale tarifelor resurselor;
- scăderea semnificativă a consumului la nivel mondial;
- diminuarea sau sistarea activității din anumite sectoare de activitate, în special, turism și transporturi.

Pentru a stopa propagarea acestor efecte dezastruoase asupra omenirii, toate organismele abilitate din întreaga lume au adoptat o serie de măsuri, care, în cea mai mare parte, presupun îngrădirea liberei circulații.

Așa cum era de așteptat, această pandemie a influențat și sistemul educațional.

Din punct de vedere medical s-au înregistrat multe cazuri de infectări cu Covid-19, atât în rândul studenților, cât și în rândul profesorilor. Până în prezent, în România, în cazul studenților, din fericire, această boală nu s-a manifestat atât de violent, unii fiind asimptomatici sau au prezentat doar unele simptome ușoare (febră într-un interval de 1 – 2 zile, pierderea mirosului sau/și a gustului), fiind înregistrat doar un singur caz de deces, în timp ce, în cazul profesorilor, din păcate, aceasta a avut, în mai multe cazuri, unele manifestări mai grave, fiind necesară internarea și tratarea la spital și, din nefericire, s-au înregistrat și unele cazuri de deces.

În ceea ce privește desfășurarea procesului de învățământ în condiții de pandemie, pe toate nivelurile educaționale (*preuniversitar* cu nivelurile primar, gimnazial, liceal, profesional și postliceal și *universitar* cu studii de licență, de masterat și de doctorat), atât la nivel național, cât și internațional, se poate observa o profundă reorganizare. Astfel, procesul de predare – învățare se desfășoară sub mai multe forme, și anume:

- on-line;
- față în față;
- în sistem mixt.

Despre starea învățământului superior din România am mai scris [2], motiv pentru care în acest studiu ne vom concentra doar asupra învățământului superior cu profil economic din România, înainte și în timpul pandemiei de Covid-19, cu accent pe specializarea de contabilitate.

Noutatea care a apărut odată cu această pandemie o reprezintă *învățământul on-line*. Această formă de predare-învățare a ridicat *o serie de probleme* atât pentru studenți, cât și pentru profesori.

În primul rând, există *o limitare din punct de vedere al suportului tehnic*. Trebuie să ai acces la o rețea de internet, să deții un telefon, laptop, computer sau alt dispozitiv de pe care să te poți conecta. Dacă la nivel universitar, problema nu este atât de mare, majoritatea studenților și profesorilor având acces la toate aceste resurse enumerate, se pare că la nivelul învățământului preuniversitar, problema pare mai acută, deoarece elevii, mai ales din mediul rural, nu au acces atât de ușor la suportul tehnic necesar. De asemenea, *utilizarea tehnologiei* poate fi însoțită de o serie de dificultăți legate de noutatea platformei de lucru, iar situațiile de confuzie și dezorientare pot determina lipsa de motivație. Dacă problema asigurării suportului tehnic se poate rezolva fie personal, fie cu ajutorul diferiților sponsori, inclusiv statul (de exemplu, elevii din familiile defavorizate primesc tablete prin programul de stat „Școala de acasă”), problema dificultăților în utilizarea tehnologiei are ca soluție tutorialele video.

O a doua problemă este cea referitoare la *refuzul din partea studenților de a participa la ore cu camera de vedere activată*. Acest lucru poate conduce la sentimentul de frustrare în cazul profesorului, deoarece i se limitează posibilitatea de a interacționa eficient cu cei care participă la oră, iar lipsa răspunsurilor la întrebările adresate, întărește acest sentiment. Rezolvarea acestei probleme ține de fiecare profesor în parte, de modul în care convine să se desfășoare orele sale, dar mai ales de bunăvoința studenților, care ar trebui să fie interesați și motivați să participe activ la ore. Ar mai fi și acele măsuri de constrângere sau de obligare (prezența, punctarea doar a studenților cu camera activată etc.), dar pe care, personal, nu le agreez. Cred că se impune un cod al bunelor maniere on-line.

Lipsa socializării reprezintă o altă problemă generată de acest tip de învățământ. Din păcate, asistăm la un fenomen nedorit și anume cel al depresiei și chiar al anxietății, în rândul studenților. Dacă înainte de pandemie, libertatea de mișcare nu era îngrădită în niciun fel, iar studenții se întâlneau unii cu alții, la cursuri, seminarii, în căminele studențești sau cu ocazia altor activități specifice vârstei lor, odată cu restricțiile generate de răspândirea acestui coronavirus, viața socială a studenților a avut de suferit grav (sunt nevoiți să stea acasă cu familia, nu se pot deplasa și socializa cu colegii la facultate, nu pot cunoaște colegi noi în camerele de cămin, au multiple restricții în ceea ce privește petrecerea timpului liber). Cel mai grav lucru este faptul că a crescut numărul cazurilor de suicid în rândul tinerilor. Din păcate, soluțiile la această problemă nu sunt decât răbdarea și speranța. Prin respectarea condițiilor impuse pentru limitarea răspândirii acestui virus și găsirea unor soluții chiar de anihilare a acestuia, sperăm să revenim la viața de dinaintea pandemiei.

Pregătirea cursurilor și seminariilor în format on-line presupune un efort suplimentar pentru profesor, care trebuie să fie la curent cu noutățile tehnologiei. Soluția o reprezintă dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice.

Evaluarea studenților reprezintă o altă problemă cauzată de învățământul on-line. Nu există posibilitatea supravegherii, studenții având acces la toate sursele de inspirație, iar soluția unor subiecte „cu cartea pe bancă” nu a mulțumit de cele mai multe ori așteptările celor examinați. De asemenea, proiectele în echipă sunt mult mai greu de realizat ținând cont că singura posibilitate de comunicare este on-line, iar accesul la sursele bibliografice este mai dificil.

Robotizarea reprezintă o problemă de dinainte de pandemie, dar care acum se amplifică. Lipsa comunicării reale, fizice face ca și atunci când se întâlnesc, oamenii să comunice tot prin intermediul tehnologiei. Rezolvarea este simplă: renunțarea la tehnologie și comunicarea fizică cu orice persoană din jur.

Afectarea stării de sănătate ar fi una din cele mai mari probleme ale învățământului on-line. Petrecerea unui timp îndelungat în fața unui monitor poate conduce la probleme cu coloana, dacă nu

se adoptă o poziție corectă, la afectarea vederii, dacă nu se fac pauze adecvate și, nu în ultimul rând, la sedentarism, care, la rândul său, poate conduce la apariția altor probleme mari de sănătate. De aceea, este indicat să se țină cont de sfaturile medicului legate de folosirea corectă a tehnologiei, fără a se uita cât de benefică este mișcarea pentru sănătate.

Dar învățământul on-line nu este însoțit doar de probleme, ci presupune și existența **unor avantaje**.

Un prim avantaj îl constituie faptul că *se poate participa la orele de curs și seminar din orice colț al lumii*, unde există conexiune la internet.

Un alt avantaj constă în faptul că *au scăzut plățile*. Astfel, nu mai este nevoie de bani pentru plata cazării, transportului, alimentației sau alte plăți pe care le presupunea învățământul față în față.

Distribuirea și accesul rapid la materialele didactice este un avantaj important, la care se adaugă și *posibilitatea actualizării rapide a acestora* prin diverse căi (corectare, ștergere erori, adăugare informații etc.).

Pentru a înlătura pe cât posibil dezavantajele învățământului on-line, o serie de facultăți din România au recurs la sistemul mixt de predare-învățare (cursuri on-line, seminarii și laboratoare sau unele evaluări față în față), iar sistemul doar față în față a fost adoptat numai în învățământul preuniversitar pentru anumite perioade de timp.

Pentru a evidenția o serie de caracteristici ale modului de pregătire a viitorului economist contabil în noile condiții generate de Covid-19, s-au folosit, așa cum am mai precizat, informații din cadrul Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor (FEAA), Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, deoarece nu s-a putut avea acces la informații din cadrul altor facultăți care formează economiști contabili, iar acest lucru a limitat studiul nostru.

În tabelul 1 este prezentată evoluția numărului de studenți din anii universitari 2018 – 2020, respectiv perioada de dinainte de pandemie și cea din timpul pandemiei.

Tabelul 1. Evoluția numărului de studenți FEAA în anii universitari 2018 - 2020

An universitar	Total	Licență			Master			Doctoranzi
		ZI		Invățământ distanță/Frecvență redușă (ID/FR)	ZI		ID/FR	Total
		Buget	Taxă		Taxă	Buget	Taxă	
2020-2021	8002	3347	1317	1307	1512	280	105	113
2019-2020	7898	3315	1210	1251	1553	328	104	116
2018-2019	7732	3243	1349	1247	1408	294	90	101

Sursa: baza de date FEAA

Pe baza datelor din tabelul 1 se pot trage mai multe concluzii, și anume:

- numărul total de studenți a crescut de la un an la altul, astfel încât în anul universitar 2020-2021 sunt cei mai mulți studenți, chiar dacă este pandemie. Cu alte cuvinte, putem afirma că pandemia nu a avut nicio influență asupra cifrei de școlarizare a facultății. Mai exact, numărul de studenți a crescut în anul universitar 2019-2020 față de anul universitar 2018-2019 cu 166 de persoane, respectiv cu 2,15%, iar în anul universitar 2020-2021, cu 104 persoane, respectiv cu 1,32%, comparativ cu anul universitar 2019-2020;
- dacă la studiile de licență zi buget, numărul de studenți a crescut de la an la an (cu 72 de persoane și, respectiv cu 32 de persoane sau în procente cu 2,22% și, respectiv cu 0,97%), nu același lucru s-a întâmplat la studiile cu taxă, unde s-a înregistrat o fluctuație a numărului de studenți în perioada analizată (o scădere în anul universitar 2019-2020 cu 139 de persoane, respectiv cu -10,30% și o creștere în anul universitar 2020-2021 cu 107 persoane, respectiv cu 8,84%); la studiile de licență ID/FR se constată o tendință de creștere a numărului de studenți, respectiv cu 4 persoane (0,32%) în anul universitar 2019-2020 și cu 56 de persoane (4,48%) în anul universitar 2020-2021;
- la studiile de master zi se observă aceeași tendință de fluctuație de la an la an, indiferent de

ISCA 2021

buget (creștere cu 145 de persoane și apoi scădere cu 41 de persoane) sau taxă (creștere cu 34 de persoane și apoi scădere cu 48 de persoane); la studiile masterale ID/FR tendința este de creștere de la an la an, respectiv cu 14 persoane și 1 persoană;

- în ceea ce privește studiile doctorale, se observă o fluctuație a numărului de persoane în perioada analizată, respectiv o creștere în anul universitar 2019-2020 cu 15 persoane (14,85%) și o diminuare a numărului de studenți în anul universitar 2020-2021 cu 3 persoane (-2,59%).

Reprezentarea grafică a informațiilor prezentate se regăsește în figura 3.

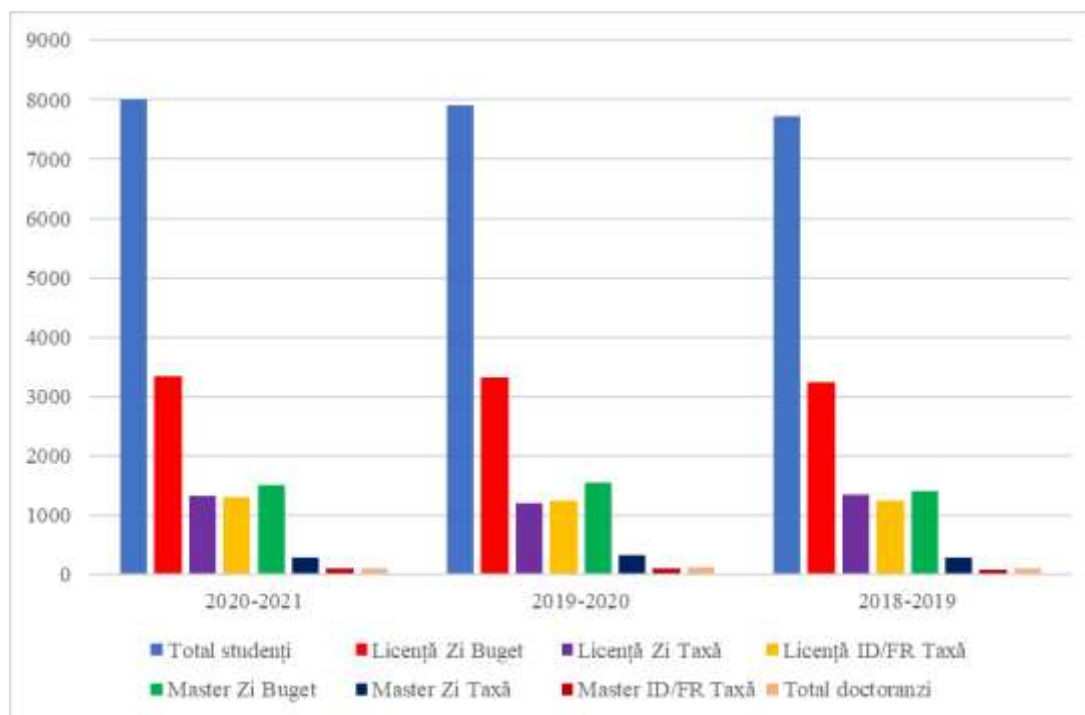

Figura 3. Evoluția numărului de studenți FEAA în anii universitari 2018 - 2020

Sursa: prelucrare proprie

În ceea ce privește evoluția numărului de studenți din cadrul specializării de Contabilitate, aceasta este prezentată tabelul 2.

Tabelul 2. Evoluția numărului de studenți domeniul Contabilitate în anii universitari 2018-2020

An universitar	An studiu	Total	Licență			Master			Doctoranzi
			ZI		(ID/FR)	ZI		ID/FR	
			Buget	Taxă	Taxă	Buget	Taxă	Taxă	
2020-2021	1	1321	501	150	99	144	82	22	4
	2		431	127	76	120	87	16	5
	3		389	152	84	150			3
			Total	429	259	414	169	38	12
2019-2020	1	1274	520	129	109	161	93	23	5
	2		475	139	52	146	106	29	3
	3		279	155	36	83			5
			Total	423	197	390	199	52	13
2018-2019	1	1242	569	135	115	184	108	24	3
	2		431	148	78	107	76	17	5
	3		242	112	25	98			7
			Total	395	389	389	184	41	15

ISCA 2021

Sursa: prelucrare proprie după baza de date FEAA

Din datele din tabelul 2 se observă aceeași tendință de creștere a numărului de studenți din domeniul Contabilității, de la an la an, așa cum am observat și la nivel de facultate, respectiv cu 32 de studenți (2,58%) și cu 47 de studenți (3,69%), cu toate că se observă anumite fluctuații în ceea ce privește numărul de studenți de la ciclul de licență zi cu taxă sau de la ciclul de masterat sau o scădere a numărului de doctoranzi din domeniul contabilității. Un alt aspect important este faptul că numărul de studenți scade în același an universitar de la anul 1 de studii la anul 3 de studii, ceea ce denotă faptul că această specializare nu este deloc ușoară și necesită un efort un pic mai mare pentru finalizarea studiilor, indiferent de ciclul de învățare – licență, masterat sau doctorat. Dacă analizăm datele din cele 2 tabele, se poate observa că ponderea numărului de studenți de la specializarea contabilitate este destul de însemnată în numărul total de studenți și în creștere de la an la an, respectiv 16,06%, 16,13% și 16,51%. Se pare că pandemia nu a avut nicio influență nici asupra numărului de studenți de la specializarea contabilitate. O imagine de ansamblu asupra datelor calculate în tabelul 2 este prezentată în figura 4.

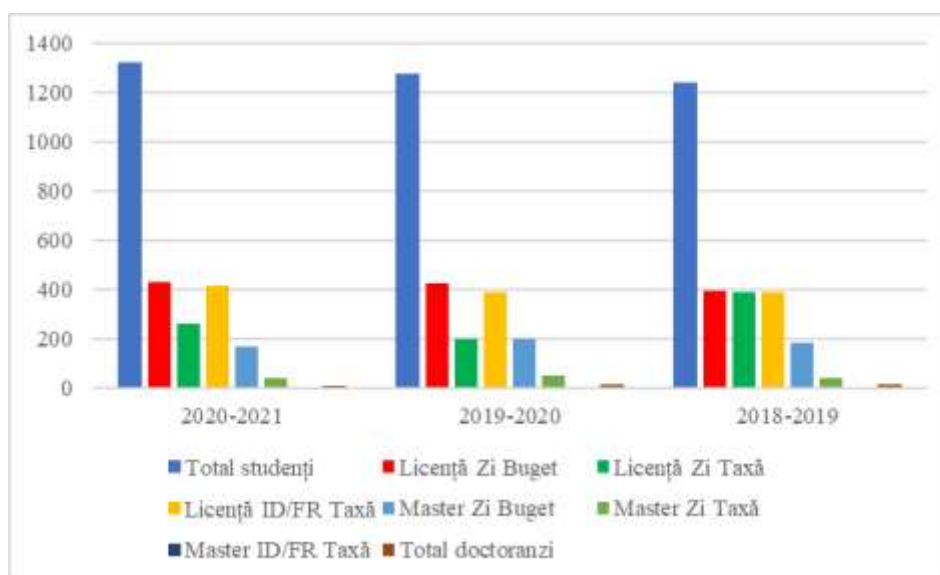

Figura 4. Evoluția numărului de studenți domeniul Contabilitate în anii universitari 2018 – 2020

Sursa: prelucrare proprie

Dacă referitor la numărul de studenți, am observat că pandemia de Covid-19 nu a avut nicio influență, în continuare ne propunem să analizăm punctajele obținute de studenți în această perioadă de dinainte și din timpul pandemiei pentru a observa dacă acestea au fost influențate sau nu de această grea perioadă. Astfel, în tabelul 3 sunt prezentate și punctajele obținute de studenții de la specializarea Contabilitate și Informatică de Gestiune (CIG) zi (IF) și învățământ la distanță (ID), comparativ cu celelalte specializări din cadrul facultății pentru anii universitari 2018-2020.

Tabelul 3. Evoluția punctajelor (P) semestriale în cadrul specializărilor FEAA pentru anii universitari 2018-2020

An universitar	Tip învățământ	Specializarea	Număr de studenți	P1	P2	P3	P4	P5	P6
2020	IF	Administrarea Afacerilor (în limba engleză)	36	207	200	216	227	210	
2020	IF	Administrație publică	136	214	214	209	230	226	
2020	IF	Contabilitate și Informatică de gestiune	193	211	208	201	205	193	
2020	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor	101	196	193	204	223	239	
2020	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor (la Bălți)	83	194	202	220	224	222	

ISCA 2021

2020	IF	Economie și afaceri internaționale	118	198	190	201	232	241	
2020	IF	Finanțe și Bănci	175	203	197	203	220	207	
2020	IF	Informatică economică	155	230	223	228	211	227	
2020	IF	Management	129	205	197	207	224	212	
2020	IF	Marketing	153	196	191	201	211	216	
2020	IF	Statistică și previziune economică	39	216	213	220	235	231	
2020	ID	Administrație publică	71	197	202	199	223	216	
2020	ID	Contabilitate și Informatică de gestiune	100	195	202	193	199	185	
2020	ID	Contabilitate și Informatică de gestiune - Piatra Neamț	27	210	210	215	223	201	
2020	ID	Finanțe și Bănci	25	184	178	186	177	188	
2020	ID	Management	131	184	181	183	195	182	
2019	IF	Administrarea Afacerilor (în limba engleză)	47	221	223	231	240	222	201
2019	IF	Administrație publică	124	213	220	216	226	208	221
2019	IF	Contabilitate și Informatică de gestiune	171	215	216	206	211	198	129
2019	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor	95	194	189	197	215	231	154
2019	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor (la Bălți)	75	203	211	225	228	232	193
2019	IF	Economie și afaceri internaționale	94	199	200	208	234	240	206
2019	IF	Finanțe și Bănci	155	204	202	203	217	207	191
2019	IF	Informatică economică	137	234	231	226	211	216	170
2019	IF	Management	122	198	200	212	213	195	175
2019	IF	Marketing	109	190	192	194	206	206	160
2019	IF	Statistică și previziune economică	39	216	216	221	224	223	202
2019	ID	Administrație publică	45	200	212	213	230	191	197
2019	ID	Contabilitate și Informatică de gestiune	56	195	198	193	210	191	90
2019	ID	Finanțe și Bănci	31	188	193	190	188	184	136
2019	ID	Management	75	179	183	180	204	185	88
2019	ID	Management - Piatra Neamț	40	195	193	207	222	200	161
2018	IF	Administrarea Afacerilor (în limba engleză)	19	232	236	239	252	260	246
2018	IF	Administrație publică	117	209	215	217	222	230	239
2018	IF	Contabilitate și Informatică de gestiune	110	225	237	213	225	218	211
2018	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor	61	196	204	204	213	223	223
2018	IF	Economia comerțului, turismului și serviciilor (la Bălți)	67	217	233	238	239	242	246
2018	IF	Economie și afaceri internaționale	79	214	221	225	240	244	258
2018	IF	Economie și Finanțe (în limba engleză)	11	237	247	239	260	257	258
2018	IF	Finanțe și Bănci	131	212	224	211	225	230	233
2018	IF	Informatică economică	116	239	242	225	220	218	221
2018	IF	Management	86	205	214	212	221	207	215
2018	IF	Marketing	79	200	217	208	216	207	225
2018	IF	Statistică și previziune economică	31	209	232	221	221	220	241
2018	ID	Administrație publică	40	192	211	202	215	219	221
2018	ID	Contabilitate și Informatică de gestiune	42	194	202	181	207	188	188
2018	ID	Contabilitate și Informatică de gestiune - Piatra Neamț	21	197	219	189	231	198	200
2018	ID	Finanțe și Bănci	8	208	220	207	225	195	218
2018	ID	Management	54	188	199	191	200	198	202

Sursa: baza de date FEAA

Datele din tabelul 3 referitoare la punctajele obținute de studenții din ciclul de licență reflectă faptul că pandemia nu a influențat evoluția acestora. De asemenea, se poate observa că punctajele de la specializarea Contabilitate și Informatică de Gestiune sunt un pic mai mici în comparație cu cele de la alte specializări și au tendința de a scădea pe parcurs, fapt care vine să întărească afirmația de mai înainte, și anume aceea că această specializare presupune un volum constant și mai mare de muncă. După ce am analizat datele din cele trei tabele, putem concluziona că formarea viitorului economist contabil nu a cunoscut modificări în ceea ce privește numărul de studenți, dar nici performanțele acestora reflectate prin punctajele obținute, în perioada de pandemie generată de Covid-19.

Concluzii

Începând cu sfârșitul anului 2019 și începutul anului 2020, întreaga lume se confruntă cu un nou coronavirus, care a afectat viața economică și socială de pe tot globul. Rapiditatea cu care se răspândește și efectele dezastruoase pe care le poate avea asupra omenirii a determinat impunerea unor măsuri urgente, printre care și unele restricții de circulație. În acest context și sistemul educațional, inclusiv cel de formare a viitorului economist contabil a înregistrat o serie de modificări. Noutatea constă în forma de învățământ de tip on-line cu avantajele și dezavantajele menționate în studiu.

Noul cadru de pregătire a viitorului economist contabil în care utilizarea tehnologiei IT este indispensabilă presupune o mare capacitate de adaptare atât din partea profesorilor, cât și a studenților. În urma studiului efectuat, s-a putut observa, din fericire, că această pandemie nu și-a pus amprenta prea tare asupra sistemului de învățământ superior economic, fapt reliefat de numărul de studenți, dar și de performanța acestora reflectată prin punctajele obținute.

În concluzie, numai un efort susținut din partea tuturor părților implicate (studenți, profesori, minister, guvern etc.) poate garanta un rezultat de succes în formarea viitorilor economiști, în special a celor din domeniul contabilității, în condiții de pandemie.

Bibliografie

1. Apostol, C. 2020. Coronavirus – a new international economic crisis?. *European Finance, Business and Regulation, EUFIRE 2020*, Iași, 641 – 655.
2. Apostol, C. 2020. Viitorul contabilității încotro?. *Culegerea de articole științifice: INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ON ACCOUTING, ISCA 2020*, Chișinău, 19 – 29.
3. Bajan, M.; Lazari, L. 2019. Accounting in the digital. Culegere de lucrări științifice ale Conferinței Științific Internațional ”Competitivitate și Inovare în economia cunoașterii”, Ediția a XXI-a, 27-28 septembrie 2019, Chișinău, 566 – 571.
4. Lenghel, R. D. 2012. Repere ale evoluției contabilității. *Anuarul Institutului de Istorie "GEORGE BARIȚIU" din Cluj-Napoca. Series HUMANISTICA – X*, 269 – 280.
5. Pricop, S. 2020. Impactul coronavirusului asupra economiei naționale și globale. Cât de ridicat este riscul unei crize mondiale. Available on the Internet: <https://romania.europalibera.org/a/impactul-coronavirusului-asupra-economiei-nationale-si-globale-cat-de-ridicat-este-riscul-unei-crize-mondiale-/30477505.html>.
6. <https://www.worldometers.info/coronavirus/worldwide-graphs/#total-cases>.
7. <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/romania/>